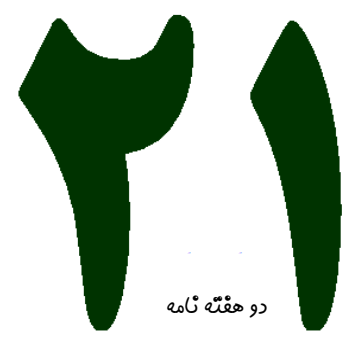
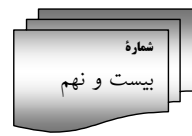

۰۷۹۹۳۰۱۲۱۲
۰۷۹۸۲۲۰۱۲۲

مدیر مسول: نبي ساقی
سردبیر: محمد حسن حکیمی
خبرنگاران: تیمورشاه احمدی و صادق صبا
برگ آرای: خان محمد سیلاب
شمارگان: ۲۰۰۰
ایمیل: n.saqee@gmail.com
گروه نویسنده گان: معاذالله دولتی، دین محمد شکیب، حبیب سرود و نصیراحمد آژند
آدرس: ولایت غور، کوچه هلال احمر، کنار دفتر مجتمع جامعه مدنی

دو هفتۀ نامة

نهاد اجتماعی و انکشاف ملی جوانان افغانستان

شب شعر فیروزکوه

رونمایی دقیقه ۹۰ مجموعه شعری استاد نبي ساقی

رفضان عادل، منشی انجمن ادبی فیروزکوه
دقیقه ۹۰ دومین مجموعه شعری استاد نبي ساقی از سوی انجمن ادبی فیروزکوه و ریاست اطلاعات و فرهنگ غور رونمایی شد. در محفلی که به همین مناسبت در سالون ریاست اطلاعات و فرهنگ برگزار شده بود، سخنرانان نشر و چاپ کتب را یکی از کارهای مهم فرهنگی و علمی دانستند و آن را برای جامعه غور و مردم کشور بسیار مهم دانستند. فضل الحق فایق رییس انجمن ادبی فیروزکوه و رییس تربیة معلم غور در سخنان خویش به جنبه های گوناگون این اثر اشاره کرد و چاپ آن را در کنار سایر آثار استادساقی برای مردم غور تبریک گفت. سپس داکتر گل احمدعظمائی رییس کار و امور اجتماعی کارکرد های استاد ساقی را در عرصه فرهنگی و اطلاع رسانی ستایش کرد و وی را انسان پرتلاش، کوشا، ارجمند و خدمتگزار دانست و با نویسندگان و اهل فرهنگ این دیار وعده همکاری داد. حبیب الله سرود عضو انجمن ادبی در مورد نکات قوت و ضعف دقیقه ۹۰ سخن گفت و به آوردن شواهد و نقل قول های از کتاب به جنبه های مختلف این اثر، نظر انداخت. فخرالدین آریاپور رییس اطلاعات و فرهنگ غور نیز از دیگر سخنرانان این محفل بود و از فعالیت های متنوع این ریاست در حال و آینده به حاضران معلومات داد.

هفته گذشته برنامه شب شعر و درامه از جانب دفتر جامعه مدنی برگزار شده بود. در این برنامه فرهنگیان، استادان، قلم به دستان، اصحاب رسانه ها، شاعران، نویسندگان و تعداد کثیری از جوانان حضور داشتند. محفل با شعرخوانی استاد خلیل مبارز آغاز گشت و سپس سیداحمد ساهر، حبیب الله سرود، غلام نبی ساقی، رضا احسان و دیگران به نوبت اشعار خویش را قرائت نمودند. در بخش بعدی برنامه محمد حنیف قاضی زاده و سلیم جان درامه های را که تهیه دیده بودند برای حاضران اجراء کردند و مورد تشویق و تحسین قرار گرفتند. در اخیر برنامه محمدیاسین کهزاد با آواز خوانی محلی و دوتار، از حاضران پذیرایی کرد. محمد حسن حکیمی برگزار کننده محفل در ختم برنامه هدف از برگزاری شب شعر و گردهمایی جوانان را رشد هنر و ادبیات و توجه به فرهنگ اصیل غوری و دید و بازدید جوانان و فرهنگیان و محکم شدن رشته های دوستی و محبت میان آنها عنوان کرد و از جوانان خواست که به صورت یک پارچه و هماهنگ برای سربلندی و آبادی غور کار نمایند و اختلافات کوچک جزئی را کنار بگذارند.
حکیمی بازسازی غور و رفاه مردم را از آرزوی های دیرین جوانان خواند و اظهار امید واری کرد که تمام جوانان به صورت یک پارچه برای به دست آمدن این آرزو کار نمایند.

مناظره غور در باب سیستم جمع آوری مالیات

مناظره روی نقش مالیه درتقویت تامین صلح روزسه شنبه در شهرفیروزکوه مرکز ولایت غور با اشتراک محمد یوسف مسلک فهم مستوفی ولایت غور،محمد سخنی جاوید عضوی شورای ولایتی غور،نبي ساقی استاد تربیه معلم، جمال الدین یعقوبی مسول موسسه CRDSA با اشتراک ۱۲۰ تن از شرکت کنندگان برگزار شد. این مناظره یکی از مهم ترین مناظره ها در ولایت غور بود.
محمد یوسف مسلک فهم مستوفی ولایت غورگفت شهروندان افغانستان همان طوریکه دارای حقوق می باشند ودولت مسولیت دارد زمینه ،زندگی ،امنیت ،رفاه،تعلیم وتحصیل،کار،صحت ،مسکن ودیگر ضروریات شهروندان خودرا تامین نماید .وابستگی یک دولت به مالیه شهروندان آن کشور می باشد شهروندان نیز مسولیت دارند درمقابل به خاطر اینکه دولت بتواند وابستگی یک دولت به مالیه شهروندان آن کشور می باشد شهروندان نیز مسولیت دارند. به خاطر اینکه دولت بتواند ادامه پیدا کند و بتواند معاش کارمندان خود را تهیه نماید ،وبرنامه های بازسازی ونوسازی و رفاه اجتماعی را به وجود آورد شهروندان باید مالیه بدهند. درست است که امروزه همه مصارف به دوش جامعه جهانی است ولی تا آخر این حمایت وجود ندارد. دولت باید مستقل ومتکی به خود شود وخودش بتواند مصارف خود را تهیه نماید. این کار زمانی به وجود می آید که مردم همه مسولیت خود را انجام دهند.
بقیه در صفحه ۳

آدرس: قیروزکوه، چوکا عسومی، پهلوی متار، طبقه دوم

کیفیت عالی، قیمت مناسب

گفتی، جلی، عطریات و لوازم آرایش

صدای جامعه مدنی

گزارش مجتمع جامعه مدنی ولایت غور - قریجات ولسوالی لعل و سر جنگل

متصدی صفحه : محمد وزیر نورانی

بنا بر دستور کار: مورخ 2015/3/25 جلسات دور اول را تحت عنوان "صلح" در قریجات (دهن سقابه ، اسدآباد ، کجنو، شهرک مهاجرین ، دهن نواغه سیا چشمه ، جوی بدل ، دهن تکه غال ، سرتکه غال و جوقلک) برگزار نمودیم. در این جلسات به تعداد (۱۱۲) تن مرد و (۹۴) تن زن ورکشاپ دیده اند، در هر جلسه تعداد اشتراک کنندگان به (۲۰-۲۲) نفر می رسد. در این جلسات ابتدا معلومات مختصر و مفیدی درباره مجتمع جامعه مدنی و فعالیت های دفتر مجتمع جامعه مدنی ارائه شد ، به ادامه معرفی دفتر و فعالیت های مجتمع جامعه مدنی ، روی موضوع صلح بحث گردید. ابتدا نظریات اشتراک کنندگان را پرسیدیم و اشتراک کنندگان درین جلسات صلح را از ابعاد مختلف به بحث گرفتند و صلح را از ضرورت های اساسی بشر دانسته و هر کدام از اشتراک کنندگان صلح را از دیدگاه های مختلف تعریف کرده و صلح را زندگی خواندند و اظهار کردند که بدون صلح زندگی امکان ندارد. به تعقیب نظریات اشتراک کنندگان تعریف اساسی و پذیرفته شده ارائه شده و نقش صلح را در بخش های مختلف زندگی به تعریف گرفتیم. در این جلسات عناوین چون (صلح)، اعمار صلح، باسازی، منازعه، صلح از دیدگاه اسلام، نقش دولت در آوردن صلح، عمده ترین مشکل صلح سازی، صلح و تعلیم و تربیه، نقش زنان در تطبیق برنامه صلح، رابطه صلح با امنیت، نقش خانواده در ایجاد صلح، نقش جوانان در پیشرفت صلح، نقش اجتماع و مکتب در ایجاد صلح، رابطه صلح با اقتصاد و نقش شورای عالی صلح) از سوی ترینر مجتمع جامعه مدنی برای اشتراک کنندگان در هر جلسه توضیح داده شد. در پایان هر جلسه به خاطر ارزیابی برای اشتراک کنندگان وقت داده شده و نظریات شان درباره موضوع بحث پرسیده شد. اشتراک کنندگان نظریات پایانی شان را چنین ابراز داشتند که: نقش صلح را در بخش های مختلف زندگی بیان کرده تعلیم و تربیه، با سازی، اقتصاد و توسعه جوامع انسانی را از مهمترین نقاط صلح در زندگی خواندند و رابطه صلح را با رشد اقتصاد و آموزش و پرورش یک رابطه مستقیم بیان کردند.

اشتراک کنندگان در این جلسات نقش علماء، جوانان، زنان و خانواده ها را از جمله نکات مهم در آوردن و تأمین صلح دانسته گفتند که: علماء، رسالت دارند تا با استفاده از دستورات الهی مردم را به صلح و آشتی فراخوانده و در جامعه روحیه صلح پروری و آشتی ملی را ایجاد کند. چنانکه در رابطه به صلح اسلام فرموده است (الصلح خیر) یعنی صلح بهتر است.

بنابر این نقش علماء در آوردن و تأمین صلح بسیار مهم و ارزنده است. از طرفی نقش زنان، جوانان و خانواده ها را در ایجاد صلح بیان کردند. در جوامع مثل جامعه افغانستان که ملیت های مختلف در کنار هم زیست و زندگی دارند، نقش جوانان برای ایجاد روحیه ای وطن پرستی و ملی گرایی که یگانه راه رسیدن به صلح و امنیت پایدار بوده و از نکات مهم و قابل توجه است.

در ادامه نقش زنان را با تعریف از ماده (22) قانون اساسی کشور که گفته شده است (تمام اتباع افغانستان اسم از زنان و مردان در برابر قانون حقوق و مسئولیت های مساوی دارند) بیان کردند که زنان و مردان در تمام عرصه های زندگی دوشادوش هم می توانند به نتایج مطلوب برسند و در رابطه به صلح نیز چنین است. صلح با همکاری و همسویی زنان و مردان وطن دوست تأمین شده و ثبات آن امکان پذیر خواهد بود. بدون در نظر گرفتن زنان در آوردن صلح، صلح امکان پذیر نخواهد بود. در ختم هر جلسه دو تن از اشتراک کنندگان نظریات شان را در رابطه به فعالیت های مجتمع جامعه مدنی و جلسه آن روز کتبی برای ما می سپردند که در اینجا نظر چند تن از اشتراک کنندگان نیز درج می باشد.

راضیه "رادمهر" اشتراک کننده از قریه سقابه :

آگاهی و با خبری از موضوعات مهم برای آوردن صلح و رفاه و آسایش زندگی کردن انسان ها بسیار ضروری است. بحث و گفتگو درباره مسایل و مشکلاتی که در راستای واقعیت های جامعه و زندگی با آن مواجه هستیم یکی از راه های رسیدن به صلح و آرامش است. در این جلسه معلومات خوبی در باره صلح ارائه شد و امید داریم که در آینده نیز چنین جلسات را داشته باشیم.

حسین رامش اشتراک کننده از قریه کجنو:

در جلسه ای که از طرف مجتمع جامعه مدنی تحت عنوان صلح در قریه کجنو با حضور اعضای شورا و تعدادی از مردم قریه برگزار شد، بسیاری از نکات مهم و اساسی در ارتباط صلح و امنیت مطرح شد این جلسه بسیار فوق العاده بود و مردم درین جلسه نکاتی را آموختند که تا به حال هیچگاه این موضوعات را نشنیده بودند، مردم قریه ای کجنو از مجتمع جامعه مدنی خواهان تداوم این برنامه در این قریه می باشد.

این برنامه ها در واقع برنامه های است که تمام معضلات و چارونجبال های کوچک منظوقی را حل می نماید، یگانه راه حل که بسیار مفید و ارزنده است برای برقراری صلح و ایجاد فضای صمیمت آگاهی مردم است و درک مردم از حقوق و اهمیت صلح، مردم کجنو نیز خواهان تداوم برنامه ها است.

محمد رضا اشتراک کننده از قریه شهرک مهاجرین:

صلح که یکی از نیازهای اساسی و عمده برای یک جامعه و مردم بوده و ضرورت برای پیشرفت و ترقی جامعه می باشد برای اشتراک کنندگان تشریح گردید که ما استفاده کردیم و قابل تقدیر است.

این نوع ورکشاپ ها برای حل مناقشات مردم بسیار مفید است و مردم از دفتر جامعه مدنی تقاضا دارد تا برای حل مشکلات مردم از طریق آگاهی دهی برنامه های شان را در این قریه ادامه دهد تا مردم از موضوعات آگاه شده و مشکلات بین قوئی (بین روستا) شان را بدون مراجعه به ادارات حکومتی از طریق گفتگو ها حل نماید.

رقیه امیری اشتراک کننده از قریه اسدآباد:

صلح از ضرورت های هر جامعه می باشد و آگاه نمودن مردم نیز یک ضرورت است، من از ابتکار و فعالیت های مجتمع جامعه مدنی نهایت سپاس گذاری را دارم که در راستای آگاهی مردم فعالیت های شان را در لعل و سر جنگل نیز آغاز نمودند، امروز بحث صلح آغاز شد هیچ کس چیزی برای گفتن نداشتند چون در باره ای صلح تا به حال فکر نکرده بودیم و ما ازین برنامه چیز های زیادی را آموختیم امیدواریم که در آینده نیز چنین برنامه های در قریه اسدآباد دایر شود و مردم آگاهی پیدا کرده و مشکلات شان را از طریق گفتگو حل نماید.

ترینر مجتمع جامعه مدنی در لعل و سر جنگل

مفهوم حاکمیت از لغت تا اصطلاح

دکتر محمد محق

در اینجا مفاهیم کلمه "حکم" و مشتقات آن را به گونه نمونه از کتاب لسان العرب نقل می کنیم تا با گستره معنایی این واژه در زبان عربی قدیم، زمان نزول قرآن، آشنا شویم، و ببینیم که امروزه چقدر ساده سازی و ساده انگاری صورت می گیرد. در کتاب یاد شده چندین صفحه در باره معانی مختلف این واژه در کاربرد عربی نگارش یافته که فشرده آن ها این موارد است:

علم،
تقصاوت و داوری،
محکم و استوار،
جمع و بازداشتن،
سخن درست،
شناخت ظرافت های یک کار،
دست باز داشتن در کارها،
گزینش و اختیار،
انصاف،
برگرداندن،
قدر و منزلت،
تقصاص،

مثال ها و شواهدی که در آیات و احادیث و اشعار عربی در باره هر یک از این معانی آمده در کتاب یاد شده به تفصیل آمده است، که صرفا جهت اجتناب از طولانی شدن بحث از نقل آنها خودداری کردم.

بنا بر این، وقتی که کسی آیتی را می بیند یا حدیثی را که مشتقات این کلمه در آن به کار رفته است، اول باید مطمئن شود که معنای دقیق این کلمه چیست. مثلا در قرآن مجید آمده است که خداوند به حضرت یحیی گفته است: "و آتیناه الحکم صبیا" معنایش در اینجا علم و فقه است نه حکومت. آیات دیگر مانند "إن الحکم إلا لله"، "و من لم یحکم بما أنزل الله فأولئک هم الکافرون"، "فلا وربک لایؤمنون حتی یحکموا فیما شجر بینهم.." و موارد مشابه، که گروه های سیاسی بنیادگرا بسیار به آن ها استناد می کنند، هر کدام معنای خاصی دارد، و به معنای حکومت به این مفهوم که امروزه می فهمیم ارتباط نمی گیرد.

وقتی در باره تئوری حاکمیت در اندیشه اسلامی بحث می شود، کمتر کسی به سراغ ریشه این واژه می رود تا ببیند که مفهوم اصلی آن چه بوده و در زمان نزول قرآن مجید چه معنایی را می رسانده، و امروزه چه تحولی در باره معنایی آن رخ داده است. با درک اهمیت مفاهیم لغوی واژه ها بود که حضرت عبد الله ابن عباس می گفت: "الشعر دیوان العرب" و توصیه می کرد که باید به شعر قبل از اسلام مراجعه کرد، تا به معنا/معانی درست واژگان پی برد. این روش را او خود در فهم بسیاری از آیات قرآن مجید به کار می بست، و این کار در گفتگوی مشهور او با نافع ابن الازرق، که سیوطی و دیگران نقل کرده اند واضحا مشهود است. داستان این گفتگو را دکتر عایشه بنت الشاطی در کتاب اعجاز بیانی قرآن با تفصیل آورده است.

غفلت از این اصل مهم، یک خطای متودیک کمرشکن است که امروزه گروه های بنیادگرا به آن در می افتند و با این روش، بسیاری از اصطلاحات دینی را به بازی می گیرند .

در مورد اصطلاح حاکمیت و نیز حکومت، امروزه مفهومی عصری و مدرن از آن وجود دارد که از کتاب ها و مباحث علوم سیاسی آمده و سه چهارم قرن تلاش عملی و نظری را پشت سر خود دارد، که عمدتا در جهان غرب رخ داده و تا حدی در کشورهای ما هم به تدریج رواج یافته است .

این مفهوم از حاکمیت و حکومت که در انگلیسی از آن به (Government/Governance) تعبیر می شود، مفهومی جدید با

تعاریفی تازه است. بنیادگرایان ما این مفهوم را، مانند سایر ابزارهای مدرن، به اختیار می گیرند، و سپس آن را بر اصطلاحات کلاسیک و قدیم مذهبی پیاده می کنند. ایدئولوژی های بنیادگرای معاصر غالبا با چنین شگردهایی شکل گرفته است. چون در این ایدئولوژی ها، غیاب روش های علمی یک پدیده کاملا ذاتی است، کسانی که از نظر علمی ورزیده نیستند کمتر موفق به کشف این خطاهای می شوند.

حاکمیت و حکومت در عصر قدیم، و بخصوص در سطح لغوی کلمه، که آیات قرآنی و احادیث نبوی بیشتر به آن ارجاع دارد، کاملا با مفهوم این اصطلاحات در عصر حاضر انطباق ندارد. مراجعه به لغتنامه های مهم و معتبر عربی که در رأس آن ها کتاب لسان العرب از ابن منظور افریقی، و سپس کتاب های العین از خلیل بن احمد فراهیدی، تاج العروس از زبیدی، مصباح المنیر از فیومی، تهذیب اللغه از زهری، الفائق از زمخشری، و غیره قرار دارد، به آسانی این ادعا را واضح می سازد.

تئوری حاکمیت در اندیشه اسلامی

دکتر محمد محق

نظریه "حاکمیت" الهی نخستین بار در تاریخ اسلام از سوی خوارج مطرح شد. حادثه مشهور تحکیم قرآن در جنگ صفین و تعیین دو حکم (داور) از سوی دو طرف دعوا، سر منشأ این رویداد بود. یک طرف از جنگجویان که در سال های فتوحات اسلامی شکل گرفته بود و بنام "قراء" خوانده می شد، به سبب خاصی از دینداری خشک و زاهدانه شهرت داشتند، و در عین زمان از حقوق و مزایایی برخوردار بودند و در تحولات سیاسی و اجتماعی هم موضعگیری می کردند. در اعتراضات علیه حضرت عثمان، خلیفه سومین گروه نیز نقش داشت.

این گروه، طرفدار نوعی از پاکدینی بدوی و منش سختگیرانه در زندگی مذهبی بود، و از همین دیدگاه به نقد نظام هم می پرداخت. در جنگ ها و موضعگیری های سیاسی-نظامی هم غالبا بر اساس همین دیدگاه خاص، و با فهم خاصی که از مسایل دینی داشت، و مرجعیت بزرگان صحابه مانند حضرت عثمان و علی را هم به رسمیت نمی شناخت، در مسایل سیاسی هم موضعگیری می کرد، و به همان اساس هم تغییر موضع می داد، هر چند، بر اساس آنچه محققین تاریخ صدر اسلام نشان داده اند، موضوع مناقع طبقاتی هم در موضعگیری های آن بی تاثیر نبود. آنچه که خشم این عده را بر ضد حضرت علی برانگیخت موضوع مشهور "حکمت" بود. قرار بر این بود که برای پایان دادن به غایله جنگ، کسی از طرف حضرت معاویه و کسی دیگر از طرف حضرت علی با هم گفتگو و فیصله کنند که چه کسی به حق است و چه کسی به نایق . از نظر گروهی که بعدا خوارج خوانده شدند، این عمل، یعنی صلاحیت داوری در باره تعیین حق و نایق، از آن خداوند است، و واگذاری آن به کسی دیگر کفر به شمار می رود. آنان بر همین اساس، هر دو طرف این ماجرا را به کفر محکوم کردند و صف خود را از آنان جدا ساختند. استدلال آنان به این آیه در سوره یوسف بود: "إن الحکم إلا لله" یعنی داوری جز از آن خدا نیست. نظریه حاکمیت از همین تاریخ متولد شد و سال ها نقش محوری در کشاکش های ایدئولوژیک میان این فرقه و رقیب آن داشت. این عامل، با عوامل دیگری مانند تضادهای قبیله ای و تنازع شان بر سر سهم داشتن در قدرت، و برخورداری از مزایای اقتصادی، بر پیچیدگی ماجرا افزود. خوارج در لغت به معنای بیرون شونگان است، اما در کانتکست سیاسی-اجتماعی به معنای شورشیان است که بر ضد حاکمیت خروج می کنند. خوارج با منش سختگیرانه خود برای مدتی طولانی، نزدیک به دو قرن، عامل نامنی در مناطقی از جهان اسلام بودند. آنان قتل مخالفان فکری خود را مجاز می شمردند و کفر آنان را مسلم می دانستند. از نظر آنان کسی که فریض را ترک می کرد، و یا مرتکب معصیت کبیره می گردید کافر به حساب می رفت. با آنکه قتل و غارت این گروه ضایعات سنگینی بر روی دست مردم گذاشت و مناطقی را برای مدتی طولانی نا امن گردانید، اما سرانجام تمدن اسلامی توانست بر این مشکل غلبه کند و از خشونت های خوارج این گروه رهایی یابد. از میان چندین شاخه این گروه، امروزه تنها یک گروه حضور دارد که اباضیه خوانده می شود، و گروه حاکم در کشور عمان است، که البته نسبت چندانی با خوارج اولیه ندارد و قرن ها است که از خط مشی سلف خود کاملا فاصله گرفته است. اما اینکه این تئوری چگونه در عصر حاضر دوباره اهمیت یافت، و به نظریه ای محوری در ایدئولوژی گروه های اسلامی معاصر تبدیل شد، در نوبت آینده نکاتی را بیان خواهیم کرد.

بقیه مناظره غور در باب سیستم جمع آوری مالیات...

به عنوان یک مسولیت و یک مکلفیت تمام مالیه و تکس خود را بدهند. مالیه رابطه مستقیم به تامین امنیت و صلح دارد اول اردوی ملی، پولیس ملی، امنیت ملی که برای تامین امنیت و صلح وظیفه اجرا می نمایند ضرورت به معاش دارند از طرف دیگر اگر همه شهروندان مالیه و تکس خود را بدهند دولت از لحاظ اقتصادی تقویت می شود و متکی به خود می شود و می تواند برای شهروندان خدمت رایه نماید و زمینه پیشرفت اقتصادی و اجتماعی را از طریق تطبیق برنامه ها به وجود بیاورد. زمانیکه پیشرفت انجام شد زمینه کار و زندگی مساعد می شود. امروز بسیاری از شهروندان مالیه خود را نمی دهند دولت هم به دلیل مشکلات امنیتی، فساد اداری، و عدم تطبیق قانون نمی تواند مالیه خود را به شکل عمومی جمع آوری نماید. دولت زمانی می تواند مالیه خود را افغانستان شمول جمع آوری نماید که امنیت تامین شود، شهروندان آگاهی شان بالا برود و پرداخت مالیه را یک مکلفیت بدانند، فساد از بین برده شود و قانون تطبیق شود خصوصا اینکه یک سیستم پیشرفته ایجاد شود. برگزاری این مناظره ها می تواند آگاهی شهروندان را بلند ببرد و رابطه دولت مردم را بیشتر نماید. استاد نبی ساقی گفت همه شهروندان اگر می خواهند که دولت شان تقویت شود از لحاظ اقتصادی مستقل شود بتواند خدمات برای مردم ارایه نماید باید شهروندان به دولت مالیه بدهند. این مکلفیت و رسالت است و رابطه مستقیم با تامین صلح دارد وقتی همه مردم مالیه خود را بدهند دولت از لحاظ اقتصادی تقویت می شود و خودش می تواند مطابق نیاز های افغانستان برنامه های امنیتی، اقتصادی و اجتماعی را طرح و تطبیق نماید. بتواند حمایت بیشتر از نیروهای امنیتی وجود آورد و زمینه کار ایجاد نماید. امروز یکی از دلایل که دولت هنوز نتوانسته است حتی مصارف عادی خود را خودش تهیه نماید این است که همه شهروندان از دادن مالیه و تکس فرار نمودند و دولت هم نتوانسته مالیه را به شکل عمومی جمع آوری نماید. از طرف دیگر کسان بسیاری که مخالف حضور خارجی ها هستند و وابسته بودن دولت ما به آنها را نادرست می دانند باید به دولت مالیه بدهند تا بتوانیم مستقل باشیم و متکی به خود تا دیگر ضرورتی به حضور خارجی ها نباشد.

جمال الدین یعقوبی گفت من به عنوان یک شهروند مکلفیت دارم که مالیه بدهم. می دانم که مالیه می تواند به صلح کمک نماید ولی خیلی اعتماد ندارم به دلیل موجودیت فساد. معلوم نیست مالیه ای را که مامی دهیم همه آن به خزانه دولت جمع آوری شود و برای به منافع عام به مصرف برسد. یکی از دلایل که مردم مالیه نمی دهند همین فساد است یا به کارمندان دولت رشوت می دهند مالیه و تکس خود را کم می دهند یا اصلا مالیه نمی دهند از طرف دیگر مالیه کسانیکه معاف هستند و زور دارند جمع آوری شده نمی تواند .

محمد یاسین آژند یک تن اشتراک کنندگان گفت امروز با برگزاری این مناظره آگاهی من نسبت به پرداخت مالیه خیلی بلند رفت همچنان توانستم سوالات خود را با مسولین مطرح نمایم و جوابات آن را دریافت کنم. او گفت بسیاری از چیز ها که نزد ما نامعلوم بود و سوالات از فساد اداری موجود بود در این برنامه روشن تر شد.

دو شعر از غلام سرور حریق

بزم فاصله ها

اصلن نشد که یک نفس ات، خوب بنگرم
آن چشم های پر هوس ات، خوب بنگرم
در امتداد کوچه و پس کوچه های شهر
سر تا به پا ز پیش و پس ات، خوب بنگرم
صیاد من به صید خودت یک نظر بکن
کز لابلای این قفس ات، خوب بنگرم
یک روز بی محافظ هر روزه ات بیا
تا بی حضور هیچ کس ات، خوب بنگرم
چشم به بزم فاصله ها کار گر نشد
بازآ، که تا به دسترس ات، خوب بنگرم

ماجرای عشق

دیشب غمت هوای دگر داشت، در دلم
عشق تو ماجرای دگر داشت، در دلم
در یادبود حادثه ای ۲۰۰۱
آشوب امریکای دگر داشت، در دلم
اندام شعر گونه ای تو، پیش چشمهام
آهنگ جانفزای دگر داشت، در دلم
خواندم دمی پیامک زیبای دیشب ات
ناگفته صد بلای دگر داشت، در دلم
می کشتی ام به ناز و دو چشمت هنوز هم
تعبیر خونبهای دگر داشت، در دلم
با سرعت خیال تو، رنجر به هیچ نیست
تسخیر ناکجای دگر داشت، در دلم
بگریستم ز تهمت همسایه ات که او
صد فتنه در قفای دگر داشت، در دلم
صبر از کجا کنم که ندارم ز دست تو
این شکوه آشنای دگر داشت، در دلم
از برق یک نگاه تو جانم حریق شد
روزی که از برای دگر داشت، در دلم

غزلی از سید احمد ساهر

دلم را خوب بشکن، تا دگر هیچ
نیایی بر دلت از من، اثر هیچ
تو را من تا ابد چشم انتظارم
قضیه آسمانی شد، بشر هیچ
نگاهت بسکه از سر می برد هوش
من از مردن نمی ترسم خطر هیچ
بیا مریم! غمت را نیز بردار
نمی خواهم دگر غم را به بر هیچ
کسی باور ندارد، پس بیایی
از آن روزی که گفتی بی پدر هیچ
نمی خواهم تو را اصلن ازین بیش
به نام مغز داری تو به سر هیچ؟
برو گم شو، عزیزت نیستم، مرد!!!
عزیز دیگری هستم، تو خر هیچ
و حرف آخرم بشنو که جز تو
نمی خواهد کسی این دربرد هیچ
نمی دانی که تاثیری ندارد؟
تمام گفته های کور به کر هیچ؟

حبیب سرود

سیب

ای شعر! ای غزل! همه آرامش غریب
بدردد روز گار دلی، تا شادی طیب
تا روزگار مرده ی من را، نفس شدی
بر غصه های بی پدرم، گشته ای صلیب
من گونه گونه سبب، بچینم زمین من!
وقتی تمام باغ تو دارند بوی سبب
اصلن غزل تویی و همین شعر محترم
وامانده هر طرف دهن اش، واه! این عجیب
شعریست در خیال جهان بین فکر ها
این شعر، این غزل، همه آرامش غریب!

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت خلكوته د عامه خدمتونو نه والي نه پداسي حال كي دوام وركوي چې لړيواله لوله پرمختللي وسايل او لازياتي روزني د دوي په واک كي وركوي
پدې برخه كي پدې وروستيو كي لړيوالي ټولني د اوروزني او د پېښويه وړاندي د سارزي د رياست سره د اوروزني د ۵۴ موټرو برسه وكړه
ددې رياست د چارواكو په وينا، د اوروزني دا موټرونه به د هېواد ۳۴ ولايتونو ته واستول شي. د دې ترڅك د اوروزني د اداري كاركوونكي په هڅو سلگي زده كړوسره چې دوي بي
لري د هېواد په هر كوت كي خپلو هېوادوالو ته د خدمت لپاره چمتو دي.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
به بهبود خدمات عامه برای مردم
در حالی ادامه میدهد که جامعه
جهانی با اینکسوز کمک های
وسایل پیشرفته و آموزش های
بیشتر را ارائه می کند
در این راستا اخیراً جامعه جهانی
۵۴ عرادۀ موټر افغانیہ را به
ریاست عمومی حودات و احتفایہ
وزارت امور داخله افغانستان
کمک کرد.

به گفته سؤاين این رياست، این
موټرهای افغانیہ به ۳۴ ولایت
کشور فرستاده میشود. در ضمن
نامورين افغانیہ با آموزش های
سلگي شان در هر جا آماده
خدمت به هموطنان شان هستند.

مشارکت دوامدار

دوامداره کېدون